

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (féléven) és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytyüzsdéjében, valamint hirdetések s nyilváltéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr. (Féléves 5 kr.)

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
 helyben fizetve előre
 Egész évre . . . 8 ft.
 Fél évre . . . 4 .
 Negyed évre . . . 2 .
 vidéken postán küldve
 Egész évre . . . 9 ft. — kr.
 Fél évre . . . 4 . 50 kr.
 Negyed évre . . . 2 . 25 kr.

Néptanítóknek helyben:
 Egész évre . . . 6 ft. — kr.
 Fél évre . . . 3 . — .
 Negyed évre . . . 1 . 50 .

Néptanítóknek vidéken:
 Egész évre . . . 7 ft. — kr.
 Fél évre . . . 3 . 50 .
 Negyed évre . . . 1 . 75 .

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
 Sütő, s oszende-utca szerk. kán, Hofeneder-féle házában
 lesz minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is kalandok
 Főosztályi nyelvtanok
 Néptanítók s. Készítők nem adhatnak vissza.
 Szerkesztési értékeket: d. e. 11 óráig 12-ig és d. n. 3-ot 5 óráig

Szilágyi Dezsónél.

(Folytatás)

A mi a bácskai megyei ellenzék megalakítását illeti, — Szilágyi teljes elismeréssel adozik Szemző István a ma tapintatának, melyel ez egyben eddig inkább a varakozás állapotjára lépett, nemsem hogy az elhamarkodottság következményeire a felelősséget magára hárítsa. A megyei ellenzék megalakítása csakis az új megyebizottság tagok megválasztása alkalmából volna kivihető. Őadig sem szabad télen nézni az eseményeket, de a s a j t ó b a n s ezt különösen hangsúlyozta Szilágyi — az igazság szerető, objektív kritikát kell gyakorolni a megyei intéző körök ellenében, s jól a körmére nézni azoknak az uraknak, kik a közérdeknek előbbre valóknak tartják a saját érdekeket.

Bácskában az ellenzék egyelőre csak a sajtó terén mozoghat.

Mert hisz a megyei adminisztráció körében az ellenzéknek elvi álláspontját sem védeni, sem támadni nem szokták, — valamint nem is stricte véve kormány-intentők azok, miket bár a kormánypárt igyekszik ott megvalósítani.

A megyei közgyűlési teremben legfeljebb az autonómia jogok megvédéséről lehet szó; de a megye jelenlegi szervezetében nem tulajdonképen autonóm testület, hanem inkább egy neme a pic-

tusmasculusnak, mely csak a formájá kedvéért áll fenn. Az u. n. törvényhatóság, mint ilyen nem létezik, s a szabályrend alkothatás nem privilegium, hanem kötelesség szerű feladata a megyei tisztviselőknél, kik nem annyira a közgyűléstől, mint inkább a helygyminisztertől várják annak jóváhagyását. Ama szűk körben, a melyben a megye jelenleg mozog, ellenzéki agitációt kitéjtem csak egy irányban észerni, — s ez nem vag az általános politika körébe, — ez egyszerű ellenőrzése lehet csupan a hivatali tevékenységnek.

Ha mindazáltal szükséges egy kompakt megyei ellenzék megalakítása, indokolt nek keresse ott a megyei közgyűlési teremben, hanem inkább abban, hogy az alkotmányos jogérzetet kifejlesztése, a tett-és akaraterő öbrentartása a majdan ismét meginduló mozgalmakra néve üdvös hatással lesz, s nem kellend hevenyél-én összekapkodni ama törvényes eszközöket, a melyekkel egy népszerűn kormány ellen minden honpolgárnak jogában áll küzdeni.

A hazatis megyei ellenzéknek első hivatása tehát, nem litogatni erejét, de elől szerényesen tudva kifejteni, a hátterben ontatatosan működni, s csupán arra szoritkozni, hogy lételenek egy bizonyosságát adja, — t. i., hogy a s a j t ó j a t istápolja

— s mert szives fogadtatásra lett, rokonszenvet érzett iránta. Bizalmasan megkritizálta magát a lapot annak munkatársait, s különösen munkatársait, kikre csak azért vizgázott, — ha valjon föltámasztás-e az szellemessége a mit gyakran tudok föl.

A kritizálás, eszmecsere, mely a szerkesztő részéről valszakra szolgáltatót okot — mind közlekedik fizta rokonszenvűen — s idő egysámt meg szemtel szombon soha se látunk, a szó nemes értelmében barátság fejlődött ki közöttük, — olyan barátság, minőt egy költői lélek köt azzal a kit magához hasonlóknak vél.

Mindez talán egészen privátügy volna s a nagyközönségnek bizonyára soha sem jut vala tudomására, ha Kun Melanie tovább haladva fénves pályáján mind közelebb jut ama diéskoszorúzott magaslathoz, melyet Parnassusnak hívnak. De ez a magasztos költői lélek híreltlen elröplött mennyei hámba s a nekünk szerte kell megragadnunk az emlék szalag melyekből sirjára a kegyelet koszorúját fontjuk, sietve kell minden legesélyebb adatal, mely költői agyviségre világot vet — a nyilvánosság előbecsátani, hogy módjában legyen a nagy közönségnek vesztéséget mérlegelni.

S e levelek, melyek egytől-egyig a kedély melegének melyéből, egy ide kristályforrásból fakadnak, talán szebbek, mint itt-ott alkotásai, — talán közelebb fűzők az olvasót irójához, mint bármelyik nagyobb szabású munkája.

Eleg közölök egy is, hogy az olvasó megismerkedjék az ifjú költőnek gondolkodás módjával, hogy hamarosan szeretői tanulja,

Az ellenzéki sajtó, mely hivatás-szerűleg emeli föl szavát minden alkalommal, mely azért áll fenn, hogy tolmácsolja az ellenzék érzelmet, kimondja minden esetben meggyőződését, — pótolja az agitációt, melynek úgy sines tere ezuttal.

A megyei ellenzék, — ha öntudatosan szervezte sines, némileg össze van fuzve, némileg egyesül sajtójában, melynek hangja elég nyomatékkal bír a kormánypárttal szemben akkor, ha nyilvánvaló, hogy háta megett az egész megyei ellenzék áll védbástyáknak.

Egyébként, — a mint az emberi természet meg van alkotva, olykor egyesekben bizonyos közöny, egy neme a csüggedésnek öbréd föl, mely betegséggel. Az egyének nem őrzik meg általában lelkesedésüket a közlekedő iránt.

Tapasztalhatni gyakran egy általa nem közönyt minden iránt, mely a meddő küzdés félelméből veszi eredetét. De ez csak amaz időközetek tölti ki, melyekben úgy sines alkalma a lelkesülésnek sem valamit tenni, s így ebből a közlekedő vonatkozolag semmi hátrányosat levonni nem kell.

Nem baj az, ha mindig egyaránt nem is harsog az ellenzéki harsona, sőt jobb, ha minél ritkábban, de annál határozottabban szólal meg. Ily időközők ki-

töltésére van az ellenzék organuma megalkotva, hogy az ellenzék létét, és létjogát igazolja, s hogy itt legyen, ha szükséges lesz fölrazni a tétlen álmodozókat, tette hívni az igaz hazafiakat.

Az ellenzéki lap, a megyei ellenzék pusztja jelvénye, — egy eszme kifejezése: „létezen, élék, gondolkodom.”

A mig ez a jelvény, ez az eszme élni tud, — bizonyos, hogy maga az ellenzék is él, mihiely ez a jelvény, ez az eszme tehetetlen, — képtelen föntállani, — bizonyos, hogy az ellenzék is elisilányult.

Nem idéztünk, csak abstraháltunk. Nem azt mondtuk el a mit hallottunk, hanem a hallottakból vontunk következtetéseket. S ha itt-ott tévedtünk, becátság meg tisztelünk s nagyrabecsülésünk kitimo tárgya, — nagy hazánkfia, kiról szólottunk, — Szilágyi Dezsó.

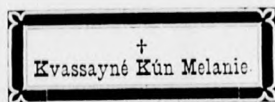
M. Gy.

Országgyűlés.

okt. 2-án.

Még meg sem alakult a képviselőház, már is fölzdült a szóár, mintegy előre jelezve a közelgő vihart. A képviselők verifikálásáról volt szó. A 9 osztály előadói tettek jelentést arról, hogy mely képviselő mandátuma volt kifogástalan, melyek szabálytalan, s melyek ellen adatolt be kérvény. Ez rendszerint monoton eszenben szokott véghez menni. Az elnöki jelentés után a III. osztály előadója Szathmari György azt referálta, hogy „egyesetben az osztály a megbízó levelet be nem adottnak tekintti és pedig a Róth

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Kvassayné Kún Melanie

(Folytatás.)

Kún Melanie elragadó eleganciával, bájos egyszerűséggel, nőies választékossággal jár. Minden sora rávalót a finom értekt, nagyvilági hölgyre. Minden gondolata anyai tapintatú, anyai finomságot áru. el, s minden rajzából a szalon úde, illatos légkörre tödült ki.

De a mi a nyilvánosságának volt szánva, — azt jól ismeri a művelt olvasó közönség. Meg sem közeletti az baj, szellem és élmésségben azokat, melyek magánleveleiben benne ifel észlelővára találhatók. Mert az alázás hév, mely a fiatal lángelmét folytonos tevékenységre sarkalva, nem engedett egy percznyit nyugtot sem neki, — így az ily végzett bo egy munkát, már ismét irószalag mellett volt hogy pihentesse, szórakoztassa elméjét leírásal.

Mindig . . . írt. Szerette a világot, az embereket, s ahol egy hason gondolkozás lény volt fölfeledhetni, oda bátran, bizalmasan fordult, s hamsz: megkörtötte a barátságát, mely úgy sem állott egyéb, mint eszmecsereből.

Igy ismerkedt meg e sorok irójával is. Mint lapszerkesztőt kereste föl munká-

jával, — s mert szives fogadtatásra lett, rokonszenvet érzett iránta. Bizalmasan megkritizálta magát a lapot annak munkatársait, s különösen munkatársait, kikre csak azért vizgázott, — ha valjon föltámasztás-e az szellemessége a mit gyakran tudok föl.

A kritizálás, eszmecsere, mely a szerkesztő részéről valszakra szolgáltatót okot — mind közlekedik fizta rokonszenvűen — s idő egysámt meg szemtel szombon soha se látunk, a szó nemes értelmében barátság fejlődött ki közöttük, — olyan barátság, minőt egy költői lélek köt azzal a kit magához hasonlóknak vél.

Mindez talán egészen privátügy volna s a nagyközönségnek bizonyára soha sem jut vala tudomására, ha Kun Melanie tovább haladva fénves pályáján mind közelebb jut ama diéskoszorúzott magaslathoz, melyet Parnassusnak hívnak. De ez a magasztos költői lélek híreltlen elröplött mennyei hámba s a nekünk szerte kell megragadnunk az emlék szalag melyekből sirjára a kegyelet koszorúját fontjuk, sietve kell minden legesélyebb adatal, mely költői agyviségre világot vet — a nyilvánosság előbecsátani, hogy módjában legyen a nagy közönségnek vesztéséget mérlegelni.

S e levelek, melyek egytől-egyig a kedély melegének melyéből, egy ide kristályforrásból fakadnak, talán szebbek, mint itt-ott alkotásai, — talán közelebb fűzők az olvasót irójához, mint bármelyik nagyobb szabású munkája.

Eleg közölök egy is, hogy az olvasó megismerkedjék az ifjú költőnek gondolkodás módjával, hogy hamarosan szeretői tanulja,

Gyermekes, itt-ott naiv, de mindig szellemű sorok ezek, s ha tudjuk, hogy egy 16 éves lányka tollából erednek, megbocsájtnk a tón kissé merészbe hangot. Persze szem elől sohasem tevesztve azt, hogy költőnk írta azokat ahhoz, a kit költőnek tartott. Ime, bemutatunk egyet.

Szadán, 1882. júl. 12.

Édes barátom!

Nemde nem nehezelt ezen nagyon is bizalmas megbeszélésért? Tudja, ez is egyike spleenjeimnek, hogy az afféle „tisztelt úrunk, „kegyei” stb. megszólításokat igaz szívvel fölülböm; és szives soraival valóban igen lekötelezett, midőn végül az „igaz barátja” aláírásal némileg följosogított engemet arra, hogy önt ezentúl így nevezzem.

Most pedig, ezeket előre bocsájtvá, vegye lesgyűlésebb közönetem szeretettelreméltó soraiert, a melyekben oly érdeme fölmi dicserében részesítő szerény képmá-

Látja, én igen ösztöte természettel bírok és saját hibát talán senki sem ismeri olyannyira, mint én. Tudom jól, hogy nem kis adag hüség esett osztályrészemre, s ezt nem is tagadom, habár nem is dicserendő tulajdonos. Ennélhogy az! sem tagadom, hogy tetszésnyilvánítása nekem örömet szerzett, amár nem nagyon vagyok barátja a hízelgésnek.

De mint a női természet mindenben, úgy ebben is kimagyarázhatlan rejtély. Látja! Vannak igen sokan, kiktől elődölözöl bár, de szives mosolyal fogadom az elismere dicserét szavait s vannak meg többen,

kiknek hízelgése a harag villámaint gyújtja föl köblemben.

Most pedig annak megállapítását, hogy én a levelek között hol áll, könnyű lesz meg határozni, ha kissé visszapillant fentebbi soraimra.

Schlegel, Kant felidézésével, és pedig oly gunyoros öbvetés modorban úgy hiszem engemet akart bántetni azon szavaimert, hogy elméleteiknek, eszméiknek híve vagyok.

On azt írja, hogy fiatal idealistáknak nem megemészthető találaték az ő művek. Igaza lehet, ha idealistának néz, de az nem vagyok, s az mai világban vajmi észlelőretné dolog. Hajoljon az ember némileg a materializmus elvei felé, és meg nem zárja ki, hogy kissé idealista is legyen.

En hódolok Schopenhauernek és mégis ha esténekint kint ülök a terasse-on melynek felkuzo lombját, halványan világítja meg a lámpa fénye, — elmerengek a csillagos ég sötét aetherén, ekkor szívenben nem Schopenhauer, hanem az idealis Heine, Tompa, Lermontoff. Musset gyönyörű eszméi vernek gyökeret. És ha egyszer itt volna Szadán és hallani azon nagyon is költői elnevezéseket, például, kedvencz helyem, hol rendszerint írni szoktam, egy „dombmagas”. — Árvány ligot, vadgesztenye és hársakból képzett lugassal, „Rómeo és Julia” nevet viseli, továbbá hogy a kert legarvasabb rejtekén levő pavillon „csalogny” lak nevet visel, szóval: ha még ehhez hasonló neveket halland, azt mondand, hogy nem vagyok Schopenhauer híve.

És mégis így van! A fővárosban a legnagyobb materialista, — itt kint a leg-

tekeletlen a korelnök tisztelt Mártonfi Károlyra, a párt legelősebb tagjára bízták. Szemő Gyula ugyanez alkalommal az ellenzék kör választmányi tagjai közé választottat.

Spitzer Bernát helyb. jónévi vasúti szállító ur, egy olyan szerkesztési monstrebutor s a titkót köcsit készített, melyben ha úgy tetszik egy egész házat el lehetne szállítani veszélytelenül. A nagy Noe-bárka erős kerekék s rugókön nyugszik s tetőze van. Azt hiszik rendkívül keletje lesz e ritka jószágunk.

Hymen. Bajnai Zákó István ur f. h. 4-6 évi jezeit váltotta a ritka szellemes szép-ségéről is híres Mihalovits Melanie k. n. br. Bibra ország ur mostoha lányával.

Az országgyűlési képviselőknek osztályok sorsolása a ház szept. 30-iki gyűlésén ment végre, mely alkalommal a mi képviselőink a következő osztályokba lettek beosztva: az I. osztályba Mártonfi Károly, dr. Horváth Mór, Dimitrievits Mihály, Bende Imre; a II. osztályba: Latnovits János; a III. osztályba: Pulszky Ferenc; a IV. osztályba Olay Sándor, Szabó László, Hevly Bertalan; az V. osztályba: Dimitrievits Milos; a VII. osztályba Széchenyi Jenő, Szemő Gyula, Popovits Vazul; a VIII. osztályba: Ivánka Imre, b. Podmaniczky Frigyes; a IX. osztályba Grosz Dezso, Latnovits Gábor, a VI. IX. osztályba megrökönyből nines senki.

Napokban a toronyosi pusztán tíz ártók ki, mely Cilezer Jakab által nagybírtokos tulajdonát képező 2000 kazal gabonát elharmasztott.

Cégbejegyzések Palánka járású taksarokpárti újonnan megválasztott igazgatósága bejár az újdéki kir. törvénzkel jun. 30. — Cséhi első előjegyzési egylet: Schnapner Mihály igazgató helyében Reisz Márton, bejár az újdéki kir. törvénzkel jun. 30. Teubner és Biparics Újvidéki: Teubner B. ki lépése és Teubner János a cégbe való be lépése bejár, u. o. jan. 23. — Petrovszellői szégyelygel: Buzogány Mátyás, Horváth Ottó és Korbec István helyét Deli Imre, Pousgai Imre és Ormai Antal igazgató, tanácsosok bejár az újdéki kir. törvénzkel jun. 30. —

Árverések Hainits Adél 2800 ftira becs. ingatlan nov. 30. Újvidék. — Popovits Parscsa 2400 ftira becs. ingatl. novemb. 9. Újvidék.

Az építőiparosok teli tanfolyama. Az állami közép ipartanodában a telen szűnőtelő építő iparosok, — közműves, ácsok és kő faragók — számarra rendezett tanfolyam I. évi november hó 3-ik napján fog megkezdődni. A tanfolyam négy teli félévre terjed s évenként szeptember hó elejétől március hó végéig tart. E tanfolyamon az illető építőiparosok rendszeres szakképzéstést s annak sikeres bevezése után végvizonyítványt nyernek. Tanulóik felvételnek a 14-ik életévüket betöltött azon közműves, ács- és kő faragók ségédők, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. A beiratások az intézet helyiségeiben: (VIII. kerület) Budafa utca 28. sz.) október hó 15-ik napján kezdődnek s e hó végéig tartanak.

Irodalom.

A Magyar Háziaszony. Az e cím alatt Budapestben megjelent háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapnak, mely a magyar gazdaságok országos egyetemes hivatalos közlönye, — előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Előfizetheti legelőzetesebben postai utalvány által a „Magyar Háziaszony” kiadóhatalnók Budapestben, väzci körút 20 — Mutatványszámok ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadóhivatalhoz ezeket — legelőzetesebben levelező lappal — fordulnak. A legújabb szám következő változatok tartalmának jelent meg: A magyar háziaszonyokhoz. — A nő proletariátus. II. M.r.tól. — Mikor beaközölünk a nyaralóba. (Jó tanácsok a beaközöléshez.) Andráotól. — Háztartás. Cukrot a főzőlehez. Sz. k. D. a.tól. — Egészségügy. A fekete röh. — Divat. — Konyházat. Heti étlap. — Hogyan főzzünk, süssünk? — Hasznos tudnivalók. — Kellőnlők. — Irodalom a művészet. — Színház és zene. — Eljegyzések. — Esküvek. — Kérdések. — Fele-

letek. — Részletjegyzvény. Hypogoffról. — Magikus botiránygy. Komáromy Lászlótol. — Megfejtések. — Heti napár. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatali postája. — Hirdetések. Tárca: Esti csillag. Gelléri M.tól. — Dorintl évek, borult nabok. Petrovics Lászlótol. — Beszélő. Darvas Aladáról. — Hogy buktam én el a vizsgán. (Valóságos szerelmi tragédia.) Vázytól. — Történet. Beszélyek. Sikor Margitól.

Telekönyvi reformok. Évek óta irnak, évek óta beszélnek rólok s évek óta nines semmi látszatja. Vagy talán éppen azért nines? O nem. Az a s k ezikk csak és napilapokban, az a nehány munka a könyvkereskedők kirkatáiban, és azok az 1883. és 1884-iki szaktanácsokozmányok az igazaságnyomtatásom keléleben mind nem merítették meg ki ésség a tárgyat. A szó elírul, a ezikk elfelejtjük, a szakmunkákkal pedig csak a czimot olvassuk el a könyvkereskedők kirkatáiban, mert hogy tartalmuk is elővassuk, meg kellene azokat vennünk, de ilyesmire pénz kidobni kár, amikor arra a forintra nagy szükségünk lehet a kárt yaszótalná, a söracsmának, korcsnabnak, vagy kézháznál. És ny nem a nagy közönség, de meg a szakköriök sinesnek elegge rájárkozza a messzejövő kiható nagy fontosságú reformkérdésekről, holott azok nemcsak a szakembert, de minden adóközpontú jeven közérők érdekelnek, mert övekterjedő és millióhokba kerülő orion munkánkat fogantatvételéről és nem kevesebbről, mint a közérők megzsidításáról van szó. Ohaz senkire sem lehet közömbös, hogy ezen a milliók kerülő munka miként vitérik keresztül? Vajjon az óriási összeg, mely az anyagi is már nagyon megterhelő szegény adóközpontok vereségével szerzett fölényűvel gyul valóban elkenőthetetlenül szükség és az egész hazára hasznos és ártó reformokra fordítatik, vagy elhárított ezélokra fesséltetők el? És vajon az a közönség parancs szava által indokolt hasznos és ártó reform a maga teljes egészében kenőly és ligadót s a hosszas gyakorlat fűróbjáig kiállt növekedő alapuló és minden részben természetesen összefüggő rendszerrel, vagy minden konvolabb terv és rendszer nélkül szélműves fölleltéséggel félrendszárogóllo mellett vitérik keresztül? „Több világságolt!” mondotta Goethe. „Több világságolt!” hangoztathatjuk mi is, és ne szűnjünk meg soha ezt után és utófele hangoztatni. O nekünk nagyon, de nagyon szék szegényen a több világságon — fejünkben elveinkben, erkölcsünkben és eszelekedteinkben. Raita köll lennünk, ha édes hazánkat igazán szeretjük, hogy minden kérdést teljes világbássa helyezzünk meg a társadalomra magozó nagy kérdéseket is épp úgy, mint valamilyen személyt, vagy tárgyat csak akkor ismerhetjük meg tisztán és teljesen, ha azok minden oldalról egészen meg vannak világítva. A telekönyvi reformokra vonatkozó nagy hordergi kérdéseket is elengedhetetlenül szükséges minden oldalról teljesen megvilágítani.

(Folyt. köv.)

NOVELLA-TÁR.

Két csillag

L. y N. . . i kisas-zonynak egész holdattal ajánlja.

Mar régi, régi a történet,
De mindig új marad
S a kin éppen megcsik
A szive megcsakad.

Hosszú hat évi távollét után ismét meg lábata sugar tornyát, apró kényű házikót ama csöndes a kivilágolt félreeső falvak-kának melyben ifjú éveit, éltének tudór korát játszta le.

Az akácok hársfák sora mely távolos- kor zsenge ereszk vonlanéknét húzódt az utca menten megröszösödött, s gazdag lahozható barátiságban köszötte a rég nem látott hófit. Mester József melé meginduló lással szemléte a további szép idők tanúit, könyvelt szemekkel s rozskó ajkakkal dőlőve a fehérrel meszelt zöld zsulus egy szerű faszíndelyes házikót, melyben megmaradt szeretői laknak; novóra s annak terje Hegyes Márton.

Nem változott semmi. Csak az ndvár egy szegletét elfogláló virágos kertcske orgona bokrai lettek szembeöltözve nagyobakká. Az epérákerítés mely az ő kezémet- véte kisvártat, porhanyólt lett de megmaradt. Még a diadal a kis ártó föltött is ott díszegett egész épségben sűrűn beárynyó- kolva a „hajnapka” szivaluká leveleivel.
A folyótárolt bekuszott kerti lúgas, a

csillagok gyepgály, a mesterségesen készí- tett patáker — mind, mind megvoltak ugyan- abban az állapotban, mint hat évvel ennek- fölött.

S ő? — Mivé lett ő?!

A huszas évek vidám rózsás kedélyét, gondatlan komolmú elmejét nemestert he- lülv szívet, hiteleben erős lelket, sokatörő- álmatk keszesét tö tünderábrándokat, mind- ezt vitte magával a nagy világ zabába.

S mit hozott vissza?!

A sors kalapácsütéséi által felült a már csöndes megnagyváskán indult kételey a gyakori családok közöttvegen hités- bizodalomvesztett lelket nehéz gondterhes- elmét s az egykori szép álomok s ábrándok romjait. Unneplevesen fellobogozott hajón hagyta el az alyai kisvárt, s az élet ke- mény viharától erősen megviselt föredéket tört vissza. A tavos husz éves ifju arcán a gyermekkorú ide varázsa, a megerkezett huszonhat évesen a tapasztalt s változt for- sá komolyságra honolt. A kiállt szenvedés- kes megszaporított évek számtal személek- elvesztett az a hívós, gyórsan lobogó fény- s helyét valamilyen búsuló zöld sugar vévő- át, mely az egész arcra csöndes bánatot kilejező árnyalatot vetett.

Hegyesné asszonyom hevesen csapta össze két kezét midőn fivére bánatos arcza- ba pillantott.

— Az istenért Józsikám, tán csak nincsen valami bujod? —

József gyöngéd mosolygól nyugtató- meg novért. Hegyes uram pedig jónké láta az egész dolgot nagyon rejtélyesnek találai, s csak annyit dörmögött hogy:

— Nines, nines, jól van! mi majd ké- söbb, később! — De azért nagyon is észre- vette az óriási változást mely sógoránknak távozása óta végbement. S nem is csudálko- zott rajta, Hegyes természetesen tűnt föl- előtte, hogy egy huszonhat éves ifju ember éremvilágát egy pár pikáns szerelmi ka- lánal megzavarta. Világos, amit kézser ke- tud. De hat mi is lehetett e végb? — Azért nem is szólt többet. Az ebed után azonban minden kettőn a kerti lúgasba tértek egy kis pipászóra s József hallgatagon s mintegy elmélázva játszódtott egy behajló napraforgó- kerek tányérváral, kitört belőle:

— Te Józsi, isten ügyes-vel mondom te . . . te szerelmes vagy!

S József nem lett zavartá, de meg csak el nem pirult. Csudálkozva tekintett sógorára, s mosolygva vallá be:

— Igen! —

— Tudtam. De ha szabad kérdeni ugyan kibe? —

— Sokan vannak, nagyon sokan! — volt a nevető adótt válasz.

— Mi . . . micsoda? — fránya fickókja? —

— Sokan? — ott fekszenek szép sor- rendben a könyvszekrényben!
De már erre Hegyes uram tökéletesen elkomolyodott. Hat még a könyvekbe is bele szerethet az ember? — Engem ugyan nem tesz jóvá — gondoló magában — majd mindjárt elvenderedő tapintok! — S ezzel a lehető legvidámabb arcczal oda állt sógora mellé s kezét annak vállára fektetve így szólt:

— No, öcsém, ami igaz az igaz, ha- nem ugyan bölösös kedves-vel van. Mondok egy kortó lesz belőle: szerünek egy oko- sabbat! — s apró füge személt kékkeldegg járta sógora arczán.

Igen, igen Józsikám, házassodj meg! — mondta az e perczben oda lépő házias- zony. — Tudtam én nekéd való leányt! De éppen mintha ugyan csak csoponeit nek- ked teremtette volna az isten!

József arczára ismét visszatért az a fajdalomteli borongás, mely kevés perczeket kivéve ott egészen otthonos volt. Most már tudta hogy kedvesei egyáltalán nem talál- tak, s hogy az ő megházasítását már rég kedvezően eméltükék tették. O maga me- soha sem gondolt rá, nem azért mert nem lett volna tiszta, ántudtatában hivatásának e földön, — de félt a gondolatól is, mert nem hitte, hogy létezőek nő, ki mindazon kö- vetelményeket melyeket szive s lelke hon- dóló hűvére állt annak kielégíteni képes volna. Melyik értenne meg azt a szívet, melynek még most is ott tátogtak a kegyetlen végezt által ártott sebek? Melyik értenne, melyik tudná a sajtó kóbel dühözög vihar- ját, a gyöngéd odaadás s az önlelen szeret- tet ékes szópárossághal kiemelkedő egy- titkos s magasztos szavallat által sarkálva az önmegtagadás eme nehéz feladattal megoldo- ni képes volna? Kinek szíve, az ő szívet, kinek lelke az ő lelket érteni s átkarolni tudná?

Nines . . . nines! A nőslésről tökéle- tenen misztérió fogalmat voltak. Egészen eltérőleg korának realisztikus szokásaitól ó

az egybökelt nem a szokás, nem a hideg számtal követelményének tekinté, hanem azon szent és fonságos friznyek, mely két egészen egyetértő lelket, két egyformán he- lülv szívet soha föl nem oldható kötelekkel egymáshoz csatol. Tudta, hogy szerete teli ezen fenklő gondokoldásomtól való állának, hogy a dolgokat egyáltalán inkább anyagi oldalukról fogják föl, de márszert megismer- telni sem kívánta őket azon küzdelemmel s fájó érzelmekkel, melyeknek kinhnye sa- ját keble volt, nem akarta, hogy azok vele habár nem tiszta tudatában eszelekedtek, szenvedjenek, azért is mosolyra erőltét- ve ajkait így szólt:

— Am legyen, ha ohajátstok, megne- sülök, nos két kedves sógor merre menjünk?

Hegyesné asszonyom, örömkönyvekben tört ki e szavakra, Hegyes uram pedig örö- mében pipájt az asztal alá ejté s kedves sógorát ösözve vissza csokolva megindult ha- gyan felkiáltott.

— Dörög gyetek vagy öcsém . . . ezt

már szeretnem hallani! Most megvagyok nyg- tatlva. Tehat — íze — mit is akarok mon- dani? Igen — igen — holnap Cs. . . ba utazunk ház-tíz nézni. Te gyerekk! Azt mon- dom, — mondom, — még nem olyan lát- ták te persnahágy — még nem olyan lát- ták! Jujjjujuju! — Te halod — utasán — olyan lé- ezike, mint te, aztán olyan két csillag van a homlok alatt hogy a szeméd is kaprazik föle, — de még aztán — nem, — nem szók- lobok többet, hallj és lász. — s Hegyes uram újból ekkézt csattanós jeleit jó indulatának sógora arczára applikálta.

József semmi esetre sem volt kényel- mes helyzetben. Elmenő járnéknak a kom- ló gondolata nélkül förtalanlábba tűnt előtte. Megtekinteni egy nő kinek tohet segei tán magasabb igényeknek is megfele- lhetnek s aztán egész egyszerűen azt mon- dani, hogy nem tetszik ez ellen büszkesze s nemis szíve kelt ki. De valmit csak kelle- tennie, hogy övének jó tudat! méltánylaja, azoknak szeretteles gondokoldását, akora- tosok — vagy szofogdatlanossággal viszonyo- ni háltalanság lett volna. — Istén neki! — gon- dóló végre — próbáljuk meg majd csak rá- találunk a közép utra valahogy.

A vascora alkalmával szó sem volt egyébről mint a leendő eljegyzésről s Hegyes uram a következőekéde édes előérzetében egészen megelégedett a szokásos „tartli”-rol. A réd következő reggelén József kö- rözésben hagyta el az ágyát mint rendesen, s a kerbe ment sétálni. A bekövetkeződe események — melyekből meg csak egy arasz- nyi idő választotta el nagyobb igazottassá- gajék, mintsem azt maga is gondolhatta volna, sehoggy sem volt képes a dolgot tréfás olda- láról felolgnai. A szenvedés iskolája mely- nek sok osztályán keresztülment, nagyon megintatta hitét az emberiségben.

Most ismét elvonultak lelki szemei előtt a kiállt keserűség hosszú sorai s bátran becsatlakoztak azok sebző fullánkjai szívébe. A szerem-t mindaddig csak hírből ismerte. Volt egy idő-tán 18 éves lehetett — midőn ifju főgöngy szíve hirtelen lágra gyült egy zöndörhágy kökénysszemű leányka iránt, — de ez csak rövid tartamu volt, amint kelet- kezett, épp oly gyorsan ényészet el, s komoly érzelmek egyáltalán nem volt nevezhető. Azon magasztos érzet, mely szenge korától fogva egész valótól betöltte, a nemes és sza- kadatlannal működő vámból, nem tűrt maga- melletts más érzelmét. Teljes lélekkel csüng- gott az isteni természetén, s hátiralán el- taga társallal volt mindazon iránt, kik azt elő szerelmekkel csepeteni s annak mélységes rolytyóba hivatott által folatultává tették. Megismerte az emberiséget való elviségéské- egész alacsonyosságban s megtervezt méltó- nán találta a nagy tömeget, mely a boldogsá- g és sirja közt állt az angyal utáni hájszóra fordítja. Majd társának méltatlan eszele- detét fájó viszhágyra találtak halékban s megutálták vele a léte. (Folyt. köv.)

Szerk. üzenet.

Rosenzweig Ernő urak Helyben. Igé- retét mind e mag nem váltván be, fölszólt- juk, hogy 24 óra alatt rendezze ügyét, kü- lömben kénytelen leszünk mulasztásának következményeit önnelel érezeteni.

Nyitlter.)

Felsőhöllyás

G. D. urat ezennel nyilvánosan felszó- litom, hogy valthóbi tartozásait három nap alatt megfizesse, mert különben nevének teljes kirtása mellett fogom fizetési kötele- zettétségére figyelmeztetni. Hofeneder Ferenc.

E rovatokban közöltékert nem vállal felelő- séget. A szerk.
Feltölés szerkesztő és kind-lapjaldaladnos:
MÜLLER GYULA.

